

EXPRESSYIA

BATALII WYGRANEY

NAIASNIEYSZEGO CARA I.M.

Nád Rzeką Pronią pod Lesznem Pána Serafinowiczá, mil dwie od Propoylká.

Roku Páńskiego, 1708. Dnia 9 Pázdzierniká.

NAprzod General Lewenauft po długiey swojej Bątywie w Czerei, gdy otrzymał ordynáns Krolá Szwedzkiego áby czym prędzey spieżył do konjunkcyi: z onym mášierował naprzod ná Szklów, ze Szklówá dálej swoy Marſz prowadził ku Propoylku, CAR zaś Iego Mość dowiedziawszy ſię z Xiążęciem I. M. Mężykiem: wziąwszy Káwáleryi Tyſięcy Dziewięć, w Tropy z nim ſzli, ktorzy uſzykowawszy ſię nád Rzeką Pronią, pod Lesznem, ordynował kilká Tyſięcy Káwáleryi podkáć Marſz Moſkiewſki w Borze, ále nie długo tam bawiąc zá náſtąpieniem Káwáleryi Moſkiewſkiej rezolutnie ſtawiającey, reiterádę uczynili do ſwoich Szykow. Káwálerya zaś Moſkiewſka áwánſowała zwyczajnym orderem. Vderzyli ſię o godzinie wtorey z poſudniá, bijąc ſię rownym ſzczęściem przez kilká godzin. Tandem w poł Bátálij przybył General Báwer z trzemá Regimentámi Káwáleryi iſtántaneé áwánſuiąc, y ták Bog poſzczęścił że przełamáli. Bo przełamawszy Szwedzkie ſzyki, naprzod Piechotá Szwedzka kroku nie uſtapiwſzy, wſzyku poległá ná plácu; że tylko Chorągwie werchnione zoſtály. Káwáleryi Szwedzkiej lubo ſilá ná Plácu poległo, reſztę ich ſalwowała noc ciemna, y ták ſię zámieſzáli, że w nocy náydowali między ſobá Szwedow Moſkwá, y ſzpadámi kſoli, á gdy Woylko Moſkiewſkie Plác otrzymało, y cáły Oboz Szwedzki, názáiutrz Taborz Szwedzkie zábráli. Sam zaś General Lewenauft, będąc w rękę poſtrzelony, reſztę Káwáleryi poſtrzeláney zebrawſzy, názáiutrz umykał do Propoylká. Gonił go General Fluk, nápedziwſzy w Propoylko, wziął go Áwánſować, ktorzy ſtoiąc przy Cerkwi w Rynku, tam ſię chciał opponować: á gdy nie mogli wytrzymać, do Akordu mieli ſię, tandem poſłał I. M. P. General Fluk Pułkowniká iednego do Akordu, y dwieſcie Gránátyerow, ſupponuiąc że z działá Akord, gdy przyiácháli do nich, nie czyniąc Akordu, poczęli ſtrzeláć, gdzie dwoch Gránátyerow zábito, kilkunáſtu poſtrzelono, General Fluk iſtántaneé poczał áwánſować, żadnego wiécy nie dáiąc kwáteru, ktorzy nie wytrzymawszy, w ucieczkę ſię událi, w Rzekę tłumem ſię rzucili, w Soſz, tam nád Rzeką Dziewięć ſet ich ubito, utonęło nie máło. Sámeo Generalá Lewenauftá w poł poſtrzelono w Rzece powtornie, bárzo tedy z niewielką kwotą przepłynąwſzy, uciekał do Krolá Szwedzkiego, nád dwá Tyſięcá z ſobá nie miał, y to zránionemi. Z támtęy tedy ſtrony Rzeki, potkał go Fázman Moſkiewſki Bregádier z Regimentem ſwoim iednym, uderzywſzy ná niego z pięć ſet ludzi utrácił; z Reſztá ludzi uciekał do Krolá Szwedzkiego, ktorzy ſię náydował o mil pienáſcie, w pogoń zá nim Fázman ſzedł.

Woylká wſzytkiego Szwedzkiego przy Generale Lewenauftcie było: Dziewięć Regimentow Pieſzych, ſiedm Regimentow Káwáleryi, y Szkwádrónow trzy, wſzytkiego ſię Woylká ráchowáło Tyſięcy ſzeſnáſcie effectivé, żywcem wzięto dwá Tyſięcá, ſiedm ſet, oprócz Pułkownikow, Officierow, co po tym ſeparatim wypiſze ſię. Codziennie iednák po ſtu, po dwieſcie Niewolniká do Obozu Moſkiewſkiego prowadzono z błot, láſow. General Sztákierberk ná plácu zginął, Pułkownik Rožen wzięty, Chorągwi wzięto czterdzieſci y ſiedm Pieſzych, Kornerow dzieſieć, oſobliwie po láſach ieſzcze náydowano. Armátę doſtáło ſię ſztuk ſzeſnáſcie, Wozow oſm tyſięcy, cztery tyſięce kowáných, po koni cztery, y w tych Wozách ná trzy Mieſiace prowiantow było, dla cáłego Woylká Szwedzkiego, chlebowego y piennężnego. Ámmunicyi wiécy ieſzcze było; Prochow y kul, co gdyby ſukkurs przyſzedł, pewnie przez

Dwa Mieście mogliby się tą Ammunicyą bronić. Bydła sztuk cztery tysiące wzięto, to wszystko z Xięstwá Zmudzkiego, Kurlándyi wybrane wozy y provianty były. Polska tylko iedną Chorągiew była y to Wołoska, Pána Budego samego Rotmistrzá wzięto, ludzie pouciekali. Teyże Bátálij wzięto I. M. P. Podbereskiego, Syná I. M. P. Márzfálská Vpickiego, który w Szwedzkim Woysku służył, ná trzeci dzień Bátálij Chłopi támechni co nicmiará Szwedow przyprowadzáli do CARA I. M. z Lása, zá káždego Szwedá CAR I. M. chłopom kazał dawać po pięć Kubłów, ná Szwedách bárwy nowe były, ktoremi sześć Regimentow CAR I. M. w Szwedzką ubrał bárwę y w wszelkim munderunku Szwedzkim: inne zaś cesserunt in pradam.

Tę tedy Wiktoryą non Nomini suo, lubo sam CAR I. M. odważnie stawał, swoich ludzi ánimując w Bátálij z Xiążęciem I. M. Mezykiem, y Generałami, ále Bolkiemu to przypisawszy dziełu, że dextera Domini fecit virtutem, bo nie było więcej Moskwy ná dwánaście Tyśięcy, zginęło ná placu Tyśięć pięć set, postrzelonych dwa Tyśięćá siedm set, innych Officierow registr się nádeszle. Generála Baurá z kárteczą postrzelono, nos y gębę mu w poł wyrwało, temu nie tuszá życia. Xiążęcią I. M. Dármisztádá także z kárteczą w rękę lewą, którą upiłować muszá. Generála Alártá syn ná placu zginął.

Tę tedy Pan Bog dał Wiktoryą, y drugą zaraz komunikuje, co pod Bychowem otrzymano: Tam Pan Chmárá we dwudziestu Chorągwi przypadszy pod Bychow, ná niespodzianych trafiwszy Kozakow rozgromił onych, ze czteryśtá wyciął, y sam się reiterował do Bychowá o pułtory mile, canens triumphum będąc ubespieczony, tą wiktoryą: Kozacy dowiedziawszy się, że się tu roskoczował o pułtory mile, z Bychowá wyszli, piechotę Moskiewską pokoniwszy, ná pádli w nocy ná Pána Chmárę, gdzie ná sześćset trupá położyli, sto ósmdzieśiát żywcem wzięto, y Chorągwi cztery, sam Chmárá ledwie się ucieczką salwował.

Krol Szwedzki iuż był o mil dwie od Stárodubá; ále powziąwszy wiadomość o przegráney Lewenauftá, reiterował się ná zad mil siedm do Poczopowá, tamże ná koło onego, Woyská CARA I. M. stoiá, tylko o milę, o pułtory mile, iáko to I. M. P. Szeremet ze wszystkimi Piechotámi front trzyma. I. M. P. Golc Felt Márzfálek, także z Káwáleryą I. M. P. Generał Inflánt z siedmią Tyśięcy w Stárodubie samym stoi, I. M. Pan Mázepá zá Stárodubem we dwudziestu Tyśięcy Kozakow y Drágoniey stoi, dosyć że się wynikać ludziom Szwedzkim nie dáia, áni furázu żadnego nie pozwaláia. Głód wielki y chorobá, nie ma więcej Krol Szwedzki Woyská ná dwádzieśiá cztery Tyśięce, z których sześć Tyśięcy iest bárdzo chorych, co ich ieden tylko cień, náwet Officierowie Szwedzcy do Woyská Moskiewskiego uciekáia, u których w kiefzeniách náyduia żyto próżne, co miásto chleba iedli.

Tym tráktém którym Krol Szwedzki márzyerował do Stárodubá, to ná mil dzieśięć puszczá zásieczono, co nie podobna przy takich błotách, láfach, áby ná zad támtędy był powrot; cále podobno tam dokonáia resztę Woyská Szwedzkiego, partim Armis, partim famæ, y przypiszą onym:

Ultima fata tui disces nunc Suecia belli.

Komput Regimentow Szwedzkich, Pieszych y Konnych, pod Kommendą Iego Mości Pána Generála Levenhaufá będących.

Regimentá Konne Rájtárskie.

Pułkownika Rozená. Pułkownika Birkufaná. Pułkownika Ensfelta.

Dragonie.

Generála Majorá Sztypenbáchá. Pułkownika Vernerstela. Pułkownika Szreyterfeldá.

Szwadrony.

Obersterleytnántá Brandá. Obersterleytnántá Cegiená.

Piechotne.

Generála Levenhaufá. Generála Majorá Szákierberká. Hirotá. Wángielá. Graffa de la Gárdia. Pułkownika Banirá. Pułkownika Fitingofa.

Bátálionow.

Pułkownika Wadenfelda. Pułkownika Leoná. Pułkownika Seltá.